

Babel : le premier totalitarisme

La tour de Babel

Paix et uniformité

La tradition juive, selon Rachi, considère d'un meilleur regard la génération de Babel que celle du déluge.

Pour autant, Babel pêche par un autre excès : le refus des différences.

בראשית פרק יא

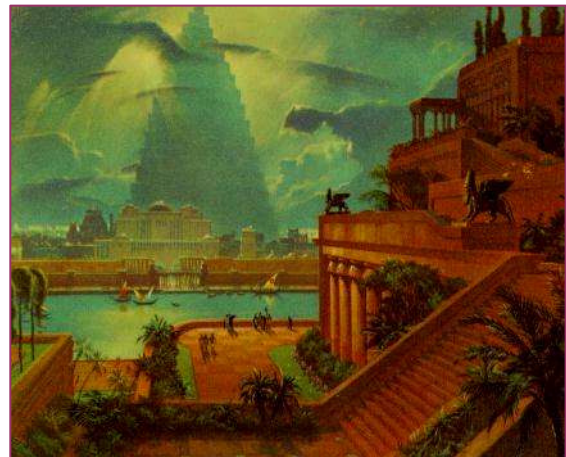
- (א) ויהי כל הארץ שפה אחת ודברים אחדים:
 (ב) ויהי בנסעם מקדם וימצאו בקעה בארץ שנער וישבו שם:
 (ג) ויאמרו איש אל רעהו הבה נלבנה לבנים ונשרפה לשרפה ותהי להם הלבנה לאבן והחמר היה להם לחמר:
 (ד) ויאמרו הבה נבנה לנו עיר ומגדל וראשו בראשונים ונעשה לנו שם פן נפוץ על פני כל הארץ:
 (ה) וירד יקוק לראת את העיר ואת המגדל אשר בנו בני האדם:
 (ו) ויאמר יקוק הן עם אחד ושפה אחת לכלם וזה החלם לעשות ועתה לא יבצר מהם כל אשר יזמו לעשות:
 (ז) הבה נרדה ונבלה שם שפתם אשר לא ישמעו איש שפת רעהו:
 (ח) ויפץ יקוק אתם משם על פני כל הארץ ויחדלו לבנת העיר:
 (ט) על כן קרא שמה בבל כי שם בלל יקוק שפת כל הארץ ומשם הפיצם יקוק על פני כל הארץ:

רע"י

(ט) ומשם הפיצם – [...] אלא שדור המבול היו גזלנים והיתה מריבה ביניהם לכך נאבדו, ואלו היו נוהגים אהבה וריעות ביניהם, שנאמר שפה אחת ודברים אחדים. למדת ששנוי המחלוקת וגדול השלום:

Genèse chapitre 11

- 1- Toute la terre avait une même langue et des paroles semblables.
- 2- Or, en émigrant de l'Orient, les hommes avaient trouvé une vallée dans le pays de Sennaar, et s'y étaient arrêtés.
- 3- Ils se dirent l'un à l'autre: "Çà, préparons des briques et cuisons-les au feu." Et la brique leur tint lieu de pierre, et le bitume de mortier.
- 4- Ils dirent: "Allons, bâtissons-nous une ville, et une tour dont le sommet atteigne le ciel; faisons-nous un établissement durable, pour ne pas nous disperser sur toute la face

de la terre."

- 5- Le Seigneur descendit sur la terre, pour voir la ville et la tour que bâtissaient les fils de l'homme;
- 6- et il dit: "Voici un peuple uni, tous ayant une même langue. C'est ainsi qu'ils ont pu commencer leur entreprise et dès lors tout ce qu'ils ont projeté leur réussirait également.
- 7- Or çà, paraissions! Et, ici même, confondons leur langage, de sorte que l'un n'entende pas le langage de l'autre."
- 8- Le Seigneur les dispersa donc de ce lieu sur toute la face de la terre, les hommes ayant renoncé à bâtir la ville.
- 9- C'est pourquoi on la nomma Babel, parce que là le Seigneur confondit le langage de tous les hommes et de là l'Éternel les dispersa sur toute la face de la terre.

Rachi (1040 – 1105)

De là Il les dispersa : la génération du déluge pratiquait la querelle c'est pourquoi elle a disparu, alors que celle de Babel pratiquait l'amour et l'amitié, comme il est dit « une seule langue et des mêmes propos ». Cela t'enseigne que la dispute est haïssable et que grande est la paix.

Traduction : www.sefarim.org: [Pentateuque Genèse ch. 11, v. 1, \(Noa'h - n\)](#) et Philippe Haddad.